

De l'*herbarium* a l'herbari

L'exili rural i el creixement del model de vida urbà havia limitat l'interès per les plantes a l'univers científic i al farmacèutic, i amenaçava amb l'extinció d'un coneixement que s'havia transmès per tradició oral de generació en generació. Per raons múltiples, siguin culturals, antropològiques, lingüístiques, històriques o de país, aquest interès pel patrimoni botànic ha ultrapassat la barrera de la ciència i ha esdevingut quelcom transversal, des de les publicacions divulgatives fins als jardins d'herbes, les exposicions d'herbaris, les conferències o els concursos de ratafia.

Els estudiants de botànica de les facultats de Biologia, de Farmàcia o d'Agronomia tenien el repte de recollir desenes d'espècies del seu entorn per fer *herbariums* com a treballs de final de curs. Avui, d'herbaris se'n fan fins i tot als tallers dels centres cívics, per conèixer l'entorn i la cultura tradicional vinculada a les espècies vegetals.

Amb aquest dossier presentem diferents experiències que pretenen conservar i divulgar el patrimoni vinculat a les plantes i als seus usos.

En primer lloc entrevistem l'eminent botànic Josep Vigo, coautor amb Oriol de Bolòs

>> *Herba de Sant Robert (Geranium robertianum).*

FOTO: SALVADOR COMALAT

de la *Flora dels Països Catalans*, que exposa la seva particular visió sobre aquests temes. Des del Laboratori de Botànica de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona i l'Institut Botànic de Barcelona es descriu l'etnobotànica, aquesta «cruïlla entre les ciències naturals i les ciències humanes, un punt de connexió entre el coneixement científic i el popular».

També fem un recorregut pels jardins botànics d'arreu de les comarques gironines, dedicats parcialment o totalment a les plantes medicinals. Algunes associacions també ens

expliquen què fan amb els nombrosos socis que apleguen i la diversitat d'activitats que organitzen, per preservar i difondre aquest magnífic patrimoni. I finalment revisem el retorn de la ratafia, un licor casolà que anys enrere estava en perill d'extinció però que s'ha popularitzat, mitjançant festes, fires, concursos, tastos de tota mena i amb l'aparició de noves marques comercials. La ratafia és l'esperit d'aquest coneixement i d'aquesta afició per les herbes remeieres.

Ester Sala i Salvador Garcia-Arbós